

Can Via

Santa Coloma de Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Carrer dels Cirerers, 6
Emplaçament Urbanització de Can Via
Alçada: 112

Coordenades:

Latitud: 41.36387
Longitud: 2.01068
UTM Est (X): 417255
UTM Nord (Y): 4579623

Classificació

Número de fitxa 08244 - 91
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIII-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: 7397103DF1779G
Autoria de la fitxa Xavier Bermúdez (iPAT Serveis Culturals)
Data de registre de la fitxa: dl., 20/05/2019 - 02:00

Descripció

La masia de Can Via és un edifici de planta trapezoïdal, de planta baixa i dos pisos. La façana principal està orientada a sud i dóna al jardí. Tot i això, l'accés preferent actual és per la façana de darrera, orientada a nord, que dóna al carrer dels Cirerers.

L'obertura principal de la façana sud és una porta dovellada amb arc de mig punt. A la clau hi ha la inscripció "IHS JAUME VIA FEBRE ALS 28 ANY 1717". A cada banda de la porta hi ha tres finestres, en aquest cas adintellades.

Al primer pis hi ha sis finestres, tres de les quals (les centrals, sobre la porta principal) tenen ampit, brancals i llinda de pedra vista. A la segona planta hi ha sis conjunts de tres finestres amb arc de mig punt, i una finestra del mateix tipus aïllada a l'extrem de ponent.

A la façana de llevant, les obertures del primer pis són amb arc de mig punt. A la façana nord, que dóna al carrer, les finestres de la segona planta són com les de la planta respectiva a la façana principal, mentre que a la resta de planta són rectangulars de nova factura. A la planta baixa hi ha una portalada amb arc de mig punt amb brancals i dovelles de pedra vista, en aquest cas sense cap inscripció.

Des d'aquesta façana nord s'aprecia una torratxa coronada per merlets esglaonats i amb la data 1717 pintada.

Al jardí que hi ha al sector nord enfront de la façana d'accés hi ha una molí de sang i una premsa mecànica construïda el 1877 a Sant Vicenç dels Horts, segons consta a la mateixa peça.

A ponent hi ha l'era de la masia, que està pavimentada amb rajola ceràmica vermella manual, amb peces que tenen gravats diferents motius: la data de 1895, la data de 1896, una mà, un ocell, les petjades d'un gat o gos, una circumferència amb radis composta entre quatre rajoles i motius geomètrics amb forma de tres franges traçades en diagonal.

A l'interior destaca la cambra i alcova amb paviment hidràulic i portes amb fusteries treballades, d'estil alfonsí, de l'ala est de la planta pis, i el sostre decorat amb guixerries de motius florals en una dependència de la planta baixa, fruit de les obres del segle XIX.

Història

L'origen de la masia es remunta al segle XIII, sota el nom del Mas d'Ervig, establert el 1278 a Pere Campllong per Guillem de Cervelló. El 1374 ja trobem que el propietari, Marc Ervig, havia adoptat com a cognom el nom del mas. Serà així fins mitjan segle XV o fins i tot el segle XVI, quan s'hi instal·laren els Via. Aquesta família va mantenir-ne la possessió fins mitjan segle XIX, quan van ser succeïts pels Pascual, emparentats amb els propietaris homònims de Can Colomer.

No es pot deduir com podia haver estat el mas medieval Ervig, però sí que es pot aproximar una hipòtesi de com era la casa en època Moderna: estaria formada per tres crugies paral·leles organitzades entorn d'una central, amb entrada als baixos i sala al pis, una configuració que correspondria a mitjan segle XVII. Hi havia una entrada, el celleret de la cambra de baix, la cambreta de dit celler, el celler gran, la cuina, l'estable (que devia ser espaiós, ja que hi ha constància que era utilitzat per pastors que portaven ramats des del Ripollès), la sala, la cambra de l'escala, la cambra del blat i la cambra principal. Reformes posteriors van afegir-hi cossos a les bandes est, oest i nord.

A més de les reformes del mas, a l'exterior del mateix (davant la façana nord) hi ha dos elements que deixen constància de la seva puixança econòmica. Per una banda, un molí de sang que conserva la mola i la petita bassa per fer el primer triturat de les olives; de l'altra, una premsa de torsió de ferro, on es llegeix "CONSTRUÏDA / en / S. VICENS DELS HORTS. / 1877."

A la segona meitat del segle XX, la masia va canviar diversos cops de propietaris, i finalment va esdevenir una residència geriàtrica. L'adaptació a les necessitats d'aquest ús ha implicat un seguit de reformes i ampliacions del conjunt.

Bibliografia

MONJAS MANSO, L. (1995): Santa Coloma de Cervelló a l'Alta Edat Mitjana. Plecs locals d'Història, 2. Santa Coloma de Cervelló: Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló.

MONTPEDRÓS, ANTON DE [mossèn Frederic Martí Albanell, rector de Santa Coloma de Cervelló]. Setembre de 1978 [1933-1934]. Fulls històrics de Santa Coloma de Cervelló. Barcelona: Cassiope.

PADRÓ, J.; RIQUELME, J. (2002): Santa Coloma de Cervelló. Valls: Edicions Cossetània.

V.A. (2011): Inventari de masies i elements singulars del municipi de Santa Coloma de Cervelló. SPAL, Diputació de Barcelona.

